



Pétur Benediktsson til Stefáns Jóh. Stefánssonar, utanríkisráðherra. 11. mars, sendiráðinu, London

Bjarni Benediktsson – Pétur Benediktsson til Stefáns Jóh. Stefánssonar, utanríkisráðherra. 11. mars,
sendiráðinu, London

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmálamaðurinn
Askja 2-8, Örk 3

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur



Ref: F.11/1.

11. marz 1941.

Herra utanríkismálaráðherra,

Þegar eg réðist í þjónustu Viðskiftanefndar fyrir rúmu ári, varð það að samkomulagi að laun mínn skyldu vera £:100 á mánuði. Eg hafði, er eg samdi um þetta atriði við nefndina, bent á til samanburðar laun nokkurra af fyrri starfsbraðrum mínum við danska sendiráði, er mér þótti hið nýja starf mitt helzt samberilegt við, og voru þau frá tópum £:110 (Press Attaché) til rúmlega £:125 (Counsellor, Agricultural Attaché, Naval Attaché) á mánuði.

Skömmu síðar bryyttist staða mínn, sem kunnugt er, þannig að mér var falið sendifulltrúastarf fyrir ríkisstjórnina, f stað þess að vera aðeins á vegum nefndarinnar. Nú er það svo, að vandi fylgir vegsemd hverri, og eru meiri kröfur gerðar til manns í þeiri stöðu, er mér var síðar fengin, en í hinni fyrri, og er meiri kostnaður óhjákvæmilegur. Hefði því verið eðlileg nokkur launahákkun, og ef aftur hefði mátt gera samanburð við fyrri starfsbraður mína, sem að framan voru nefndir, hlaut starf mitt að teljast kostnaðarsamara en þeirra, og voru þeir þó ekki taldir hafa meira en hæfileg laun neinni þeirra. En enginn gettar búið við launahákkun nema hann seki um hana sjálfur, og hefi eg því engum að álasa. Hinsvegar kunni eg því illa að láta það verða mitt fyrsta verk, er mér hafði verið fengin ný trúnaðarstaða, að heimta hekkun á launum, sem eftir íslenzkum melikvarða hlutu að teljast mjög há. Vildi eg því fyrst sjá, hversu mér entust þau laun, er ákveðin höfðu verið, þótti og viðfelldnara, að ríkisstjórnin hefði haft tekniferi til að mynda sér skoðun um það, hvort eg veri starfinu vaxinn, áður en hún þyrfti að taka afstöðu til kröfu um aukið endurgjála

Herra utanríkismálaráðherra
Stefán Jóh. Stefánsson,
Reykjavík.

Nú/

Nú er hinsvegar svo komið, að eg þykist ekki lengur geta látið hjá líða að fara fram á launahékkun. Eg hefi, af reynzlu, sannfærst um það, að laun þau, sem um var samið í fyrra eru alls-endis ónog. Er það í sjálfu sér ólygnasta vitnið um að svo sé, að fjárhagur minn hefir versnað til tölzuverðra muna, síðan eg kom í stjórnarinnar þjónustu, og þykist eg þó ekki hafa lífað neinu óhófslíffi. Máli mínu til frekara stuðnings vil eg nefna nokkur atriði.

Eins og að framan segir, hefði það í raun réttri verið eðlilegt, að laun mín hefðu verið hækkuð samtímis því að mér var fengin meiri virðingar- og ábyrgðarstaða. Þótt enginn ætlist á þessum tínum til sömu risnu og búið væri við á friðartínum, er nokkur gestrisni þó óhjákvæmileg fyrir mann f minni stöðu, ef starfið á að vera forsvaranlega rekta. Með Lundúna-verðlagi er þetta tilfinnanlegur útgjaldaliður, en hitt mun viðurkennt, að þá er verr farið en heima setið, ef fulltrúi landsins fær það orð, að hann veiti ekki gestum sínum með sóma. Eg hefi reynt að rekja þessa hlið starfsins eins vel og efni hafa staðið til, en hefði þó stundum kosið að geta gert það betur. En örðugleikarnir vaxa með hakkandi verðlagi, og einnig kemur til greina, að nú er oftar en áður óhjákvæmilegt að hjóða gestum sínum á matsöluhús eða í klúbba, vegna þess að örðugra er til matfanga heima fyrir. Allt leiðir þetta til aukins kostnaðar.

Þá er að minnast frekara á það, að verðlag allt hefir stór-hækkað á síðasta ári. Nenni eg ekki að fára fram dæmi um það, sem öllum er kunnugt, en get um eitt atriði, sem ekki hefir bætt í búi, sem sé viðskiftaskattinn (Purchase Tax), er gekk í gildi í nóvember og nemur frá 25% til $38\frac{1}{3}\%$. Diplómatar eru ekki undanþegnir þessum skatti. Veldur þessi skattur tilfinnanlegri verðhekkun á mörgum vörum, en er hún engan vegginn um að hækka verðlagið.

Verðhekkun/

Verðhlékkun á öllum hlutum heima á Íslandi veldur því og, að eg hefi aukinn kostnað af dvöl fjölskyldu minnar þar, og fleira mætti sjálfsagt tína til máli mínu til stuðninga. En aðalatriðið er það, að núverandi laun míni hafa lengi verið ónóg til þess að halda í horfinu, hvað þá meira, og að þetta verður tilfínnanlegra með hverjum mánuði sem líður.

Með tilvísun til þess, sem að framan er skráð, vil eg leyfa mér að fara þess á leit við ríkisstjórnina, að laun míni verði hækkuð, og hygg eg, að öllu athuguðu, að eg sýni ekki ósanngirni með því að fara fram á þriðjungs hækjun. Mér er ljóst, að erfitt kann að vera að láta slíka hækjun gilda fyrir liðinn tíma, en vil þó mega beiðast þess, að hin nýju launakjör verði látin gilda frá áramótum, ef ríkisstjórnin sér sér fert að verða við umsókninni.

Mér varði kert, ef eg mætti vanta svars við þessarri umsókn sem fyrst.

Með sérstakri virðingu

(Sign.) Pétur Benediktsson